

Πρωτογενής τομέας: Το μέλλον είναι τώρα και αποφασίζεται εκτός του θεσμικού πλαισίου της ΚΑΠ

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗ ΝΕΑ ΤΑΞΗ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

Της Έλλης Τσιφόρου
Διευθύνουσας συμβούλου
της GAIA ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ

Πριν από λίγες ημέρες, στο πλαίσιο της συμμετοχής του σε εκδήλωση που διοργάνωσε η ΜΚΟ European Coordination Via Campesina (ECVC), ο επίτροπος Γεωργίας της Ε.Ε., **Janusz Wojciechowski**, επιβεβαίωσε τη φήμη που ήδη κυκλοφορούσε ανεπίσημα στους κύκλους των Βρυξελλών το τελευταίο διάστημα: Το φθινόπωρο του 2023, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρόκειται να δημοσιεύσει κείμενο προβληματισμού σε σχέση με την Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ) μετά το 2027. Θα μπορούσε να είναι ανέκδοτο, αν η είδηση δεν ήταν ότι μόνο αληθής αλλά και πολύ σοβαρή ώστε να προκαλέσει γέλιο. Πόσω μάλλον στους παραγωγούς της χώρας μας, οι οποίοι σχεδόν τρεις μήνες μετά την έναρξη της ισχύουσας ΚΑΠ 2023-2027 και σε αντίθεση με τους Ευρωπαίους συναδέλφους τους, εξακολουθούν να μην έχουν ενημέρωση σε σχέση με την εφαρμογή της στην Ελλάδα, καθώς τη στιγμή που γράφεται αυτό το άρθρο τελούν ακόμα εν αναμονή του θεσμικού πλαισίου που θα εξειδικεύσει τις κατευθύνσεις του εγκεκριμένου Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου της ΚΑΠ.

Χρονοδιάγραμμα

Σε κάθε περίπτωση, το κοινοτικό χρονοδιάγραμμα επιτάσσει να έχει

Οι νομοθετικές πρωτοβουλίες που βρίσκονται στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων και όσες τεθούν σε αυτό μέχρι το 2024 έχουν τη δύναμη να διαμορφώσουν ένα εντελώς διαφορετικό θεσμικό περιβάλλον για την ευρωπαϊκή και την ελληνική γεωργία

εγκριθεί η επόμενη μεταρρύθμιση της πολιτικής έως το 2027, γεγονός που σημαίνει ότι το 2024, έτος ευρωπαϊκών εκλογών και διορισμού νέας Ευρωπαϊκής Επιτροπής, θα πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί το αναγκαστικό λάκτισμα για τη δρομολόγησή της.

Ωστόσο, πέρα από το κοινοτικό χρονοδιάγραμμα και την εθνική μας «ιδιομορφία», μία σημαντική αλλά παραγνωρισμένη διάσταση της ισχύουσας ΚΑΠ μάς εξαναγκάζει να στρέψουμε το βλέμμα όχι στο μέλλον αλλά στο παρόν. Στο πλαίσιο της αρχικής πολιτικής συμφωνίας για την ΚΑΠ 2023-2027, που επιτεύχθηκε τον Ιούνιο του 2021, υπήρξε η δέσμευση ότι η πολιτική θα πρέπει να ευθυγραμμιστεί πλήρως με την περιβαλλοντική και την κλιματική νομοθεσία της Ε.Ε., η οποία απορρέει από την προοδευτική εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, με τα εθνικά στρατηγικά σχέδια να καλούνται σε αντίστοιχες επικαιρο-

ποιήσεις κατά τη διάρκεια της υλοποίησής τους.

Οι νομοθετικές πρωτοβουλίες που ήδη βρίσκονται στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων και όσες τεθούν σε αυτό μέχρι το 2024 έχουν τη δύναμη να διαμορφώσουν ένα εντελώς διαφορετικό θεσμικό περιβάλλον για την ευρωπαϊκή και την ελληνική γεωργία, μέσω της προετοιμασίας και της εφαρμογής ενός δεσμωτικού κανονιστικού πλαισίου που τοποθετείται εκτός της ΚΑΠ.

Οι φάκελοι που ήδη τελούν υπό διαπραγμάτευση, όπως αυτός για τη βιώσιμη χρήση των φυτοφαρμάκων, για την αποκατάσταση της φύσης, για τον περιορισμό των βιομηχανικών εκπομπών (στις οποίες η Επιτροπή προτείνει να συμπεριληφθούν οι βοοτροφικές, χοιροτροφικές και πτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις), για την ταξινόμηση (κριτήρια πρόσβασης στην «πράσινη» χρηματοδότηση) συγκλίνουν στο ίδιο ερώτημα: Είναι η ΚΑΠ που ορίζει τη μελλοντική βιω-

σιμότητα της ευρωπαϊκής γεωργίας ή είναι αυτοί οι νέοι «περιφερειακοί» κανονισμοί που θα καθορίσουν την ΚΑΠ και τη γεωργία τού αύριο;

Προϋπολογισμός

Ενα άλλο ζήτημα που μας καλεί να στρέψουμε την προσοχή μας στο παρόν αφορά τον προϋπολογισμό της Ε.Ε. για τη γεωργία, καθώς η επιστροφή του πληθωρισμού στην Ευρώπη σημαίνει ότι θα χρειαστούν πολλά επιπλέον δισεκατομμύρια ευρώ σε σχέση με όσα ήδη προβλέπονται στο πλαίσιο του Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου (ΠΔΠ) 2021-2027, προκειμένου να διατηρηθεί η οικονομική αξία της στήριξης της ΚΑΠ έως το 2027. Στο πλαίσιο της επικείμενης ενδιάμεσης αναθεώρησης του ΠΔΠ για την περίοδο 2025-2027, το ζήτημα αυτό θα πρέπει να θεθεί μετ' επιτάσεως. Πόσω μάλλον όταν ο πακτωλός της «περιφερειακής» νομοθεσίας που σχεδιάζει η Ε.Ε. είναι ιδιαίτερα κοστοβόρος, δεδομένου ότι απαιτεί πολύ σημαντικές επενδύσεις στις αγροτικές εκμεταλλεύσεις (σε ψηφιοποίηση, κυκλική οικονομία, έρευνα, καινοτομία κ.λπ.) προκειμένου να καταστεί εφικτή η «πράσινη» μετάβασή τους.

Το μέλλον, λοιπόν, του πρωτογενούς τομέα αποφασίζεται τώρα και εκτός του θεσμικού πλαισίου της ΚΑΠ, γεγονός που γεννά εύλογους προβληματισμούς -αν όχι έντονη ανησυχία- σε σχέση με την ετοιμότητα και την πρόνοια του εθνικού μηχανισμού απέναντι σε αυτήν τη νέα τάξη πραγμάτων. Είναι, δυστυχώς, χαώδης η απόσταση που χωρίζει την επανάπαυση σε ένα δεδομένο θεσμικό πλαίσιο που εδώ και δεκαετίες γίνεται αντιληπτό ως «έτοιμο προς χρήση» στρατηγική και ως χρηματομηχανή, από μία πρωτόγνωρη συνθήκη, η οποία απαιτεί όραμα, τεκμηρίωση, ισχυροποιημένη δημόσια διοίκηση και διπλωματία και, κυρίως, εκτεταμένη και συστηματική διαβούλευση με τους άμεσα ενδιαφερομένους, δηλαδή τους παραγωγούς. ■

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ωστόσο, οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ' ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε η χορηγούσα αρχή μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνες για αυτές.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

